

Fra Klubbens besøg i Sommerbyen Rønhøjgård

torsdag, den 9. september 2010

Besøget fandt sted ved middagstid i kolonihaveforeningen "Sommerbyen Rønhøjgård". Besøget var kommet i stand gennem Kolonihaveforbundet for Danmark, der havde truffet aftale med foreningen.

Den danske kolonihavebevægelse indledtes i 1884 i Ålborg ved husmandssønnen, senere entreprenør, Jørgen Berthelsen, der tog initiativ til anlæggelsen af den første moderne haveforening. I 1908 stiftedes Kolonihaveforbundet.

Havebruget kom til Norden i middelalderen med munkene, der anlagde klosterhaver. Senere blev anlagt slotshaver og fæstningshaver. I slutningen af 1500-tallet var der haver uden for Københavns dyrkede nytteplanter. Også blev indrettet haver til byens sen oprettede haver var prækunne give et tiltrængt tilskudnes ernæring. Nævnes må ogder i 1820 bevilgede penge til forsorgen ved tildeling til dyrkning af "agergemyse". greven magistraten i Åbenrå til jordstykker til samme formål. I vigske byer og omkring 1830 oprettede Åbenrå 39 kolonihaver ved Hjelm Skov. Disse haver findes endnu og på samme sted.

havns vold, hvor borgerne ved fæstningen i Fredericia borgere. Også de af Berthelget af at være nyttehaver, der af grøntsager m.v. til borger-så landgreve Carl af Hessen, Slesvig by til lettelse af fattigtrængende familier af jord til Året efter opfordrede landogså at tildele befolkningen 1823 var der haver ved 9 sles-

Der er nu omkring 62.000 kolonihaver, hvoraf 67 pct. ligger på kommunalt ejet jord. Kolonihaveforbundet omfatter ca 400 haveforeninger med 40.000 haver, heraf 6-7.000 på statsejet jord. Forbundet står især for kursusvirksomhed og kontakten til offentlige myndigheder. Havekolonierne lejer jorden. Etablering af havekolonier havde og har principielt stadig et socialt sigte. Imidlertid udtalte "Statsforvaltningen Hovedstaden i foråret 2009 vejledende ..., at udlejning af kolonihaver skal ske til markedsleje, da andet vil være i strid med kommunalfuldmagten", (jf. B 231 ndf.) For Københavns vedkommende vil dette kunne betyde en meget væsentlig forøgelse af lejen, der for en have vil kunne blive omkring 10.000 kr. om året. Der er nu fremsat forslag til folketingsbeslutning (B 231/2010) om fremtidssikring af koloniha-

Klub 60+

Pensionistforening for tidligere medarbejdere i Fødevareministeriet og for nuværende 60+ -medarbejdere

ver, hvorefter det bl.a. skal sikres, at kommunerne har mulighed for at tage sociale og rekreative hensyn ved at udleje havekolonier til en lavere leje end markedslejen. Forslaget er ikke færdigbehandlet.

Et andet økonomisk spørgsmål rejser sig ved afhændelse af en have, idet indehaveren typisk har investeret i et hus på grunden og naturligvis også beplantning. Disse investeringer kan blive så høje, at det sociale sigte med kolonihavetanken går tabt, hvis sælgeren skal have dækket sine omkostninger. Kolonihaveforbundet har derfor et sæt regler for, hvilke priser haverne med hus kan sælges til. Disse priser ligger ofte (langt) under den investerede værdi.

Kolonihaven har også siden 2001 haft sin egen lov, der skal sikre, at kolonihaveområder forsat kan være en væsentlig del af bybefolkningens muligheder for rekreation og beskæftigelse i fritiden. Som udviklingen er gået, er glæden ved kolonihaven den samme, men kolonihavelivet har ændret sig, og kolonihaven er nu i højere grad en prydhave end en nyttehave. Dette kunne deltagerne i kolonihaveudflugten konstatere ved selvsyn i de haver, som foreningen velvilligt åbnede for os.

Vi fik lejlighed til at bese 4 haver, som var ret forskellige, men samtidig var de alle præget af det essentielle i kolonihavelivet. Man kunne se den glæde, som indehaveren har haft ved at indrette huset, bygge til, lave redskabsskure og halvtage til opbevaring af havemøbler osv, og i det hele netop glæden ved at gå og pusle med tingene. At husene var velholdte siger sig selv. Det var også en oplevelse at se beplantningen. Det var ganske utroligt, hvor mange blomster, buske og også træer, og hvor mange arter, der kan være i sådan en kolonihave uden at det bliver for meget, men blot udtrykker en righoldig variation samtidig med, at der bliver plads til græsplæne og hyggekrog med bord og bænk. Solcellelamper til belysning blev det også til og små "vandkunster" til pynt og til fugle. Derimod var det skralt med grøntsager. De var der, men i beskedne mængder.

Sommerbyen Rønhøjgård, der havde 40 års jubilæum i 2009, blev etableret som led i en overordnet plan om et grønt bælte omkring hovedstaden; i øvrigt på jord indkøbt af Landbrugsministeriet. Efter at vi havde set havernes nuværende frodighed fortalte en af dem, der har været med siden oprettelsen om, hvordan det hele begyndte, nemlig på den absolut bare mark, hvor der kun stod nogle landmålerstokke til afmærkning af haverne. Oprindeligt blev udstykket 496 haver, nu er der 510 af gennemsnitlig 420 m²; lejen udgør 450 kr. mdl. uanset størrelse. Husenes areal må nu ikke overstige 50 m².

Klub 60+

Pensionistforening for tidligere medarbejdere i Fødevareministeriet og for nuværende 60+ -medarbejdere

Til Sommerbyen hører ret betydelige fællesarealer, idet det fra begyndelse var forudsat, at der gennem havekolonien skulle gå en offentlig korridor for Ballerups borgere til Vestskoven. Dette har givet store friarealer, som kan anvendes til forskellige aktiviteter. En veludbygget legeplads findes også.

Foreningen arrangerer udflugter, foretager havevandring, uddeler præmier for de mest velholdte haver, holder præmiefester og stifester.

Vi fik i det dejlige sensommervejr et rigtig godt indtryk af en velplejet og veldrevet haveforening og et godt indblik i kolonihavefolkets liv.

Du kan se flere billeder fra besøget ved at klikke [her](#).

